

Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa –työryhmän valmistelu (2021-2022, OKM)

Hyvök 12.06.2024 § 40
197/12.04.00/2024

Valmistelija vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela

TEAviisari kyselyn yhtenä vaikuttavana mittarina on, että Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa –työryhmän valmisteleva ohjeistus (2021-2022, OKM) on käsitelty kunnan liikunnasta ja hyvinvoinnista vastaavassa toimielimessä valtuustokausittain. Menettelytapa varmistaa, että kunnan päättäjät saavat riittävästi tietoa valtakunnallisista toimenpideohjelmista, jotta paikallistason päätöksenteko on mahdollisimman paljon tietoon perustuvaa.

Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa –työryhmän valmisteleva ohjeistus (2021-2022, OKM)

Ohjeistus kuntien sote-uudistuksen toimeenpanoon käsittelee hyvinvointialue rakenne uudistuksen vaikutusta kunnallisiin liikuntapalveluihin. Liikuntaneuvonta, soveltavan liikunnan palvelut ja Move! -mittaukset ovat keskeisiä osia ohjeistuksessa. Sote-uudistus siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut hyvinvointialueille, mutta liikunnan järjestäminen säilyy kuntien vastuulla. Kunnat ja hyvinvointialueet sopivat liikuntaneuvonnan yhdyspinnan toiminnasta ja vastuista. Yhteistyöverkosto sisältää kuntien, hyvinvointialueiden ja järjestöjen lisäksi myös liikunta-alan yrityksiä. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisevästi, hoitavasti. Palvelu sisältää ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan ja liikkumisen lisäämiseen sekä muiden terveellisten elintapojen pariin. Tavoitteena on liikunnallinen elämäntapa. Pitkäaikaisena tavoitteena on parempi terveys ja elämänlaatu. Elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan yhdyspintatyön synnyttäminen vaatii selkeät sopimukset toimivuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi. Kunnan liikuntapalvelut johtavat ja koordinoivat liikuntaneuvontaa jatkossakin. (Valtioneuvosto - Ministeriöltä ohjeistus liikuntaneuvonnan koordinointiin sote-uudistuksen toimeenpanossa 2022)

Elintapaohjauksen ja liikuntaneuvonnan rakenteet Lappajärven kunnassa

Lappajärven kunta on järjestänyt kohdennettua elintapaohjauspalvelua vuodesta 2022 lähtien. Lappajärven kunnan ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen elintapaohjauksen yhdyspintasopimus on solmittu vuonna joulukuussa 2023. Lappajärven kunnan järjestämä elintapaohjauksen mallista on muodostettu palvelukuvaus Lappajärven kunnan www-sivuilla.

Lappajärven kunnassa elintapaohjauksen rakenteessa hyödynnetään järjestäjä - tuottaja -mallia. Mallissa Lappajärven kunta järjestää palvelun ja elintapa-asiakasohjaus ostetaan yksityiseltä toimijalta, joka on Hyvinvointialueen kriteerit täyttävä toimija. Palvelun tuottajana toimii Maija Kuoppala. Kohdennettuun elintapaohjauspalveluun on ohjautunut tähän mennessä yhteensä 12 asiakasta, joista 4 asiakasta on ohjautunut alkuvuoden 2024 aikana. Hyvinvointialue on kouluttanut oman organisaation henkilöstöä yhdyspintatyöprosessin toteuttamiseen 2024 vuodesta alkaen. Ennakoitavissa on, että asiakasohjaukset kunnalliseen palveluun tulevat lisääntymään tulevaisuudessa.

Elintapaohjauksen rakenteet ovat Lappajärven kunnassa kunnossa. Tulevia kehittämistoimenpiteitä on palveluviestinnän lisääminen sekä elintaparyhmätoiminnan kehittämisessä aikuisikäisillä, mutta myös Move! –mittausten perusteella tai etsivän nuorisotyön palveluista johdetun nuorten asiakkaiden ohjautumista elintapaohjauspalveluihin. Tulevassa kehittämisessä Lappajärven kunnalla on mahdollisuus hyödyntää Opetus- ja Kulttuuriministeriön Suomi Liikkeelle –ohjelman rahoitusta.

Esittelijä	Vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela
Päätösehdotus	Hyvinvointivaliokunta käsittelee Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa –työryhmän valmisteleman ohjeistuksen (2021-2022, OKM) ja merkitsee asian tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
Lisätietoja antaa	Vapaa-aikasihteeri Anssi Kuusela puh. 044 36 99 440, s-posti anssi.kuusela@lappajarvi.fi